

Program Adı

ACİL HEMŐİRELİĐİ; Yüksek Lisans - 2015

Tezin Adı

KAN VE KAN ÜRÜNLERİ TRANSFÜZYONU KONUSUNDA HEMŐİLERİN BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

Tezi Hazırlayan

Mehmet Ali GÜLERYÜZ

Danışman

Doç. Dr. Ümran DAL

ÖZET

Günümüzde kan transfüzyonu organ, doku nakli gibi önemli bir girişim olarak düşünölmektedir. Kan ve kan ürünleri transfüzyonu hayat kurtarıcı olduğu gibi, hata ve ihmal yapılması durumunda ciddi sorunlara, hatta hayatı tehdit edebilecek kayıplara neden olmaktadır.

Hemşirelerin, kan ve kan ürünleri transfüzyonu uygulamasında, endikasyonlar, komplikasyonlar, uygulama sırasında dikkat edilecekler ve reaksiyon sırasında yapılması gerekenler konusunda bilgili olması gerekir.

Araştırma; Kan ve kan ürünleri transfüzyonu konusunda hemşirelerin bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, KKTC Lefkoőa'da bulunan Yakın DoĐu Üniversitesi (YDÜ) Hastanesi'nde çalışan 153 hemşire örneklemini 126 hemşire oluşturmuştur.

Veriler, araştırmacı tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen, "Kan ve Kan Ürünleri Transfüzyonu Konusunda Hemşirelerin Bilgi Düzeyinin Belirlenmesi Soru Formu" kullanılarak 10 Aralık 2014- 10 Ocak 2015 tarihleri arasında toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde,

Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 19.0 for Windows Evaluation versiyonu kullanılmıştır. İstatistiksel değerlendirmelerde, tanımlayıcı olarak T testi (Student T test) ve varyans analizi (ANOVA) testi kullanılmıştır.

Araştırma kapsamına alınan hemşirelerin %83,33'ünün olduğu görülmüştür. Hemşirelerin cinsiyetlere göre kan ve kan ürünleri transfüzyonu öncesinde, sırasında ve sonrasında bilgi düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Hemşirelerin %42,86' sının kan ve kan ürünleri transfüzyonu konusunda eğitim aldığı saptanmıştır. Araştırmaya katılan hemşirelerin %84,13' ü kan transfüzyonu uygulaması yaptığını ifade etmiştir. Daha önce kan ve kan ürünleri transfüzyonu yapan hemşirelerin %20,75' i transfüzyon sırasında reaksiyon geliştiğini belirtmişlerdir. Kan ve kan ürünleri transfüzyonu yapan hemşirelerin bilgi puanları, yapmayan hemşirelere göre daha yüksek bulunmuş ve aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, hemşirelere kan ve kan ürünleri transfüzyonuna yönelik planlı, etkin ve sürekli hizmet içi eğitim verilmesi, verilen hizmet içi eğitimlerin etkinliğinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi, klinik uygulamaya geçirilmesi, hataların en aza ve hatta "0" hata olmasının sağlanması, klinik uygulamaya yönelik standardizasyon çalışmaları kapsamında, kan ve kan ürünleri transfüzyonu takip formunun geliştirilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kan, Hemşire, Bilgi Düzeyi, Kan ve Kan Ürünleri Transfüzyonu